

Nazwa zajęć: Środowiska społeczno-wychowawcze		Socio-educational environments	
Kierunek: Pedagogika			Obowiązuje od roku ak. 2019/2020
Poziom: I st. licencjacki	Profil: praktyczny	Grupa zajęć: Kierunkowe	
Semestr: II	Forma zaliczenia: Z - zaliczenie na ocenę	Punkty ECTS: 3	Zajęcia do wyboru: Nie
			Język zajęć: polski

Forma zajęć i liczba godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych:

Ćwiczenia 30 / 16	Suma godzin: 30 / 16
-----------------------------	--------------------------------

Specjalność:

Nazwiska osób odpowiedzialnych za zajęcia:

prof. dr hab. Wojciech Sroczyński/ dr Tomasz Kruszewski/ dr Marianna Cichocka

Opis zajęć:

Przedmiot "Środowiska społeczno-wychowawcze" skierowany jest do studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia, kierunku pedagogika, którzy na poziomie licencjackim muszą zdobyć wiedzę o różnorodnych środowiskach społeczno-wychowawczych, z których pochodzą uczniowie i w których nauczyciele i wychowawcy realizują programy edukacyjne. Nazwa jasno określa też zakres przedmiotu poznania w toku zajęć akademickich, ponieważ podkreśla się w niej rolę kręgów społecznych wywierających wpływ na osobę wychowanka i ucznia. Nie odnosi się natomiast stricte do wpływu środowiska przyrodniczego. Jednak wstępne poznanie klasyfikacji wszystkich środowisk wychowawczych, w tym środowiska przyrodniczego, dalej ich struktury i funkcji w edukacji, charakteru oddziaływań i roli w warunkowaniu procesu edukacji jest niezbędne do organizowania wpływów wychowawczych z nich pochodzących, jak i ich organizowania w celach kształcących i wychowawczych.

Cele dydaktyczne:

- Studenti nabywają wiedzę, umiejętności i kształtują kompetencje społeczne z zakresu teorii i praktyki funkcjonowania środowisk społeczno-wychowawczych
- Poznają czynniki przyrodnicze- biotyczne a abiotyczne- warunkujące przebieg pracy pedagogicznej i wpływające na prawidłowy proces rozwoju człowieka. Nabywają wiedzę w zakresie roli podstawowych środowisk społecznych (rodzina, kręgi rówieśnicze, szkoła, placówki edukacyjne, mass media itp.) w procesie edukacji.
- Potrafią ocenić znaczenie i wzajemny wpływ środowisk społeczno-wychowawczych w realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych oraz wyróżnić pozytywne i negatywne skutki oddziaływania mass mediów w środowisku lokalnym. Potrafią wykorzystać nabytą wiedzę do opracowania scenariusza współpracy z wybraną placówką wychowawczą lokalnego środowiska lub z rodziną.
- Studenti będą przekonani o potrzebie wykorzystania lokalnych sił środowiskowych w celu realizacji zadań edukacyjnych przez nauczycieli/wychowawców we współpracy z podstawowym środowiskiem wychowawczym, jakim jest rodzina.

Metody dydaktyczne:

MP1	opis
MP2	praca ze źródłem elektronicznym
MP3	praca ze źródłem drukowanym
MP4	studium przypadku
MC1	ćwiczenie praktyczne
MS1	wykład problemowy
MS2	dyskusja dydaktyczna

Metody oceniania:

MO1	przygotowanie do zajęć
MO2	kolokwium pisemne
MO3	praca pisemna

Ćwiczenia

C1	Dyskusja na podstawie tekstu naukowego na temat: Geny czy środowisko?
C2	Analiza strukturalna i funkcjonalna pojęcia „środowisko” w oparciu o przygotowane przez studentów materiały. Sposoby badania środowiska życia i wychowania w perspektywie różnych dyscyplin naukowych.
C3	Analiza podstawowych kategorii pojęciowych teorii środowiska wychowawczego
C4	Charakterystyka dowolnie wybranych środowisk wychowawczych na podstawie przygotowanych materiałów i studium przypadku
C5	Jaka rolę w poznawaniu i organizacji czynników środowiskowych z punktu widzenia edukacji pełni pedagogika?

Literatura podstawowa

- 1 Sroczyński Wojciech, Szkice do pedagogiki środowiskowej, Wyd. UPH, Siedlce 20117.

Literatura uzupełniająca

- 1 Sroczyński Wojciech, Wybrane zagadnienia pedagogiki społecznej. Funkcja środowiskowa i socjalna, Wyd. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny, Siedlce 2011/2013, część druga. Książka dostępna
- 2 Kawula Stanisław (red nauk.), Pedagogika społeczna. Dokonania-aktualność-perspektywy, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2001, wybrane rozdziały.
- 3 Marynowicz-Hetka Ewa, Pedagogika społeczna. Podręcznik akademicki, t 1, Wyd. PWN, Warszawa 2006, rozdz. 2. Tejże (red.), Pedagogika społeczna, t.2, rozdz.28.
- 4 Bell P.A. i in., Psychologia środowiskowa, GWP, Gdańsk 2004.
- 5 Harris Judith, Geny czy wychowanie, GWP, Gdańsk 2000.
- 6 Fallon James, Mózg psychopaty, GWP, Sopot 2017.
- 7 Zimbardo Philip, Psychologia i życie, Wyd. PWN, Warszawa 1999 i kolejne wydania
- 8 Sroczyński Wojciech (red.nauk.), Rodzina w świetle wybranych kwestii społecznych (na przykładzie rodziny siedleckiej), Wyd. UPH, Siedlce 2015.
- 9 Denzin Norman K., Lincoln Yvonna S., Metody badań jakościowych, t.1, PWN, Warszawa, rozdz.17.

Warunki zaliczenia

Warunkiem koniecznym zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie co najmniej 50% punktów z kolokwium pisemnego oraz wykonanie pracy pisemnej - scenariusza współpracy z dowolną placówką wychowawczą lub rodziną.

Przykłady pytań zaliczeniowych

Podaj definicje środowiska i ogólną klasyfikację środowisk
Podaj charakterystyczne cechy środowiska wychowawczego; jakie warunki musi spełnić otoczenie, aby można uznać je za wychowawcze
Wyjaśnij znaczenie podstawowych kategorii teorii środowiska wychowawczego: otoczenie, środowisko wychowawcze, wychowujące; typowe a zindywidualizowane środowisko wychowawcze, subiektywne środowisko wychowawcze;
Podaj klasyfikację typowych środowisk wychowawczych i scharakteryzuj typowe ich właściwości
Jakie nauki zajmują się badaniem środowisk; jaka rolę ma do spełnienia pedagogika środowiskowa?

Obciążenie pracą studenta*Studia stacjonarne/niestacjonarne*

Forma pracy studenta	Ćwiczenia				Suma	
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	30 g	16 g			30 g	16 g
Zapoznanie się z literaturą przedmiotu	10 g	10 g			10 g	10 g
Przygotowanie się do zajęć	5 g	10 g			5 g	10 g
Przygotowanie się do kolokwium	10 g	10 g			10 g	10 g
Realizacja zadanych ćwiczeń i zadań	6 g	15 g			6 g	15 g
Przygotowanie sprawozdania z ćwiczeń						
Przygotowanie projektu / pracy	14 g	14 g			14 g	14 g
Przygotowanie się i udział w egzaminie						
	75 g	75 g			75 g	75 g

Efekty uczenia się	KEK	Treści kształcenia	Metody dydaktyczne	M. oceniania
Ma zaawansowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	K_W01	C1-C5	MP1-MP4, MS2, MC1	MO2
Zna pojęcia charakterystyczne dla problematyki środowiska społeczno-wychowawczego	K_W02	C3	MP3, MC1	MO2
Potrafi wskazać pozytywne i negatywne skutki oddziaływania massmediów w środowisku lokalnym	K_W06	C3	MP3, MC1	MO2
Zna wybrane zagadnienia z pedagogiki społecznej	U_W10	C1-C5	MP1-MP4, MS1-MS2, MC1,	MO2
Potrafi dokonać krytycznej obserwacji dowolnego środowiska społeczno-wychowawczego	K_U03	C4	MP1-MP4, MC1,	MO1, MO3
Potrafi opracować plan współpracy z dowolną placówką wychowawczą lub z rodziną	K_U05	C2-C4	MC1,	MO3
Potrafi wykorzystać wiedzę z różnych źródeł w celu opracowania scenariusza współpracy z dowolną placówką wychowawczą lub z rodziną	K_U11	C4-C5	MP2, MP3, MC1	MO1, MO3
Jest przygotowany do rozwiązywania problemów edukacyjnych występujących w różnych środowiskach społeczno-wychowawczych	K_K02	C1-C5	MC1, MS1-MS2	MO1, MO3
Ma świadomość potrzeby działania zespołowego w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych występujących w różnych środowiskach społeczno-wychowawczych	K_K03	C1-C5	MC1, MS1-MS2	MO1, MO3